

NFZ informuje: Recepty i leki - wszystko co powinniśmy wiedzieć.

Jeżeli jesteś osobą uprawnioną do świadczeń finansowanych ze środków publicznych, masz prawo do refundowanych produktów (np. leków, materiałów opatrunkowych). Podstawą ich wydania jest recepta wystawiona przez lekarza, lekarza dentystę, felczera lub starszego felczera, pielęgniarkę i położną, które to osoby posiadają uprawnienia do wystawiania recept.

Powyższe wynika z rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie recept lekarskich oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne. Receptę na leki refundowane możesz zrealizować w każdej aptece (lub punkcie aptecznym), która zawarła umowę z NFZ na realizację recept. Taka apteka oznaczona jest specjalną tablicą lub nalepką umieszczoną w widocznym i łatwo dostępnym miejscu, zawierającą informację o zawarciu umowy oraz widoczne z zewnątrz logo NFZ.

Aby zapisany na recepcie lek refundowany mógł być wydany z właściwą odpłatnością, recepta powinna być opatrzona unikalnym numerem nadanym przez NFZ i zawierać odpowiednie informacje dotyczące świadczeniodawcy, osoby przepisującej leki, dane pacjenta oraz niezbędne informacje dotyczące przepisywanych leków.

Jakie dane pacjenta powinny być umieszczone na recepcie

- imię i nazwisko,
- adres (nazwa miejscowości, ulica, numer domu, numer lokalu, jeżeli nadano):
  - miejsca zamieszkania albo
  - miejsca pełnienia służby wojskowej, jeżeli dotyczy, albo
  - miejsca zamieszkania osoby uprawnionej albo siedziby urzędu gminy lub gminnego ośrodka pomocy społecznej
  - w przypadku świadczeniobiorcy, wobec którego wydano decyzję, albo siedziby świadczeniodawcy, który udzielił świadczenia opieki zdrowotnej – w przypadku osoby bezdomnej,
- wiek – w przypadku pacjenta do lat 18, o ile nie można go ustalić na podstawie numeru PESEL znajdującego się na recepcie,
- kod uprawnień dodatkowych pacjenta, określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia, jeżeli dotyczy,
- numer poświadczenia, w przypadku korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji, a w razie braku tego poświadczenia – numer dokumentu uprawniającego do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji wystawionego przez właściwą instytucję zagraniczną,
- numer PESEL – jeżeli dotyczy, a w przypadku dziecka nieposiadającego numeru PESEL lub niemożności ustalenia tego numeru – numer PESEL przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego wraz z adnotacją o zamieszczeniu numeru PESEL osoby innej niż pacjent i podpisem osoby uprawnionej, w przypadku pacjenta, który skończył 75 rok życia, nieposiadającego numeru pesel – datę jego urodzenia,
- numer paszportu lub innego dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego tożsamość – w przypadku cudzoziemca niebędącego osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji, a w przypadku osoby posiadającej Kartę Polaka – numer Karty Polaka;
- numer oddziału wojewódzkiego NFZ; w przypadku gdy adres pacjenta nie jest zgodny z numerem oddziału wojewódzkiego Funduszu, osoba wydająca może zrealizować receptę,
- jeżeli przysługują Ci uprawnienia dodatkowe, osoba wystawiająca receptę powinna umieścić na niej właściwy kod.

Prawidłowo wystawiona recepta musi także posiadać datę wystawienia, datę realizacji od (jeżeli jej nie określono - znak X) oraz zostać opatrzona odręcznym podpisem i danymi osoby wystawiającej receptę - w formie nadruku, pieczętki lub naklejki. Odręcznym podpisem i odciskiem pieczętki osoby wypisującej powinna być opatrzona także każda poprawka.

Warto wiedzieć

- Na jednej receptce może zostać przepisanych do **5** (pięciu) różnych leków gotowych, środków spożywczych, wyrobów medycznych.
- Osoba przepisująca leki na receptce lekarskiej może wystawić do **12** (dwanaście) recept na następujące po sobie okresy stosowania nieprzekraczające łącznie **360** (trzysta sześćdziesiąt) dni, z zastrzeżeniem, że na jednej receptce nie można przypisać leku na więcej niż **120** (sto dwadzieścia) dni stosowania.
- Wymiary recepty będącej przedmiotem refundacji nie mogą być mniejsze niż 90x200 mm, ale gdy kształt i rozmiar nie odpowiadają wzorowi recepty to osoba wydająca może zrealizować receptę.

Ważne! Pacjentowi przebywającemu i leczonemu w szpitalu przysługują w ramach tego leczenia wszystkie niezbędne świadczenia - także leki. Niedopuszczalne jest wystawianie recept i zmuszanie pacjentów do wykupienia leków koniecznych do prowadzenia leczenia w szpitalu. Przy wypisie ze szpitala lekarz powinien wystawić pacjentowi receptę na niezbędne leki wymienione w karcie informacyjnej.

Ważność recept

Pamiętaj, że recepty wystawione przez lekarza lub felczera nie są ważne bezterminowo. Najczęściej ważność recepty wynosi **30** (trzydzieści) dni od daty jej wystawienia lub od wyznaczonej daty realizacji - jeśli taka została określona na receptce. Od tej reguły są jednak wyjątki i w przypadku niektórych leków termin realizacji recept może być krótszy (np. na antybiotyki) lub dłuższy (np. na preparaty immunologiczne).

Termin realizacji wystawionych recept nie może przekroczyć

- antybiotyki - **7** (siedmiu) dni od daty wystawienia,
- preparaty immunologiczne - **90** (dziewięćdziesięciu) dni od daty wystawienia,
- leki sprowadzane z zagranicy - **120** (stu dwudziestu) dni od daty wystawienia.

Gdzie szukać informacji o lekach refundowanych

Internet jest doskonałym źródłem wiedzy, nie tylko o lekach, jednak pod warunkiem, że wiemy jak i gdzie jej szukać. Dzięki rozwojowi technologii możemy dotrzeć do wszystkich informacji praktycznie z każdego miejsca. Wystarczy otworzyć przeglądarkę internetową i w wyszukiwarce wpisać interesujące nas hasło. Jest jednak pewien problem. Po wpisaniu frazy "leki refundowane" otrzymamy ponad 350 tysięcy adresów stron internetowych. To naprawdę dużo. Jak znaleźć te najlepsze? Najczęściej klikamy na pierwsze pozycje na liście wyników wierząc, że skoro są na samym szczycie, to muszą być najbardziej wiarygodne. Niestety, nie zawsze strony wyświetlane na pierwszych miejscach są najlepszym źródłem informacji. Obwieszczenia ministra zdrowia zawierające wykazy leków refundowanych publikowane są co dwa miesiące, może się więc zdarzyć, że serwisy prezentujące informacje o lekach zawierają dane nieaktualne lub niepełne.

Gdzie zatem szukać? Najlepiej zajrzeć do źródła. Jeżeli nie jesteś pewien, czy lek, który przepisał Ci lekarz jest refundowany, albo chcesz dowiedzieć się, czy nie zmieniła się jego cena wejdź na strony Ministerstwa Zdrowia. Tam, [w części serwisu dotyczącej leków](#), znajdziesz aktualne obwieszczenia zawierające nie tylko najnowszą listę leków refundowanych, ale także dodatkowe informacje - o nowych lekach na umieszczonych na listach, o zmianach cen leków już obecnych na listach, a także o preparatach, które z list zostały usunięte.

Na stronach ministerstwa znajdziesz także [informator o lekach refundowanych](#).

Pamiętaj. Jeżeli będziesz poszukiwać informacji o działaniu, czy dawkowaniu leków, zawsze korzystaj z wiarygodnych źródeł! W razie jakichkolwiek wątpliwości dotyczących zażywanych leków, skontaktuj się z lekarzem lub farmaceutą!

Uprawnienia dodatkowe

Jeżeli posiadasz dodatkowe uprawnienia do zaopatrzenia w leki jesteś zobowiązany do przedstawienia lekarzowi wypisującemu receptę dokumentu potwierdzającego Twoje uprawnienia. Jeżeli lekarz nie odnotował uprawnień

na receptę, a masz dokument je potwierdzający, odpowiednią adnotację może uczynić na niej aptekarz. W takim przypadku powinieneś otrzymać leki za odpłatnością zgodną z refundacją dla osób uprawnionych.

Uprawnienia dodatkowe określane są następującymi symbolami

IB

- właściwe dla inwalidów wojennych oraz osób represjonowanych, ich małżonków pozostający na wyłącznym utrzymaniu oraz wdów i wdowców po poległych żołnierzach i zmarłych inwalidach wojennych oraz osobach represjonowanych, uprawnieni do renty rodzinnej, a także cywilne niewidome ofiary działań wojennych:
- przysługuje bezpłatne zaopatrzenie w leki o kategorii dostępności "Rp" lub "Rpz" oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego objęte decyzją o refundacji, dopuszczone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Leki recepturowe wydawane są za odpłatnością ryczałtową.

IW

- należne inwalidom wojskowym
- przysługuje im bezpłatnie, do wysokości limitu finansowania, zaopatrzenie w leki objęte wykazem w zakresie kategorii dostępności refundacyjnej: dostępny w aptece na receptę w całym zakresie zarejestrowanych wskazań i przeznaczeń.

ZK

- Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi oraz Zasłużeni Dawcy Przeszczepu
- otrzymują bezpłatnie, do wysokości limitu finansowania, leki objęte wykazem w zakresie kategorii dostępności refundacyjnej: dostępny w aptece na receptę w całym zakresie zarejestrowanych wskazań i przeznaczeń oraz leki zgodnie z osobnym wykazem Ministra Zdrowia dla tych pacjentów.

PO

- osoby wykonujące powszechny obowiązek obrony
- otrzymują bezpłatnie, do wysokości limitu zaopatrzenie w leki objęte wykazem w zakresie kategorii dostępności refundacyjnej: dostępny w aptece na receptę w całym zakresie zarejestrowanych wskazań i przeznaczeń.

AZ

- uprawnieni pracownicy i byli pracownicy zakładów produkujących wyroby zawierające azbest otrzymują bezpłatnie leki związane z chorobami wywołanymi pracą przy azbestie wyszczególnione w osobnym wykazie.

CN

- nieubezpieczone kobiety w okresie ciąży, porodu lub połogu otrzymują leki i wyroby medyczne związane z ciążą, porodem i położeniem na takich samych zasadach jak inni ubezpieczeni.

DN

- osoby nieubezpieczone, posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które nie ukończyły 18 roku życia. Mają one prawo do korzystania ze świadczeń zdrowotnych na takich samych zasadach jak inni ubezpieczeni.

IN

- osoby nieubezpieczone, posiadające prawo do korzystania ze świadczeń zdrowotnych na podstawie odrębnych przepisów.

BW

- osoby posiadające prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania.

WP

- żołnierze pełniący czynną służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz żołnierze zawodowi, na podstawie odrębnych przepisów.

Recepta transgraniczna

Recepta transgraniczna daje prawo pacjentowi do otrzymania leku na terenie Unii Europejskiej na podstawie recepty wystawionej w innym państwie członkowskim niż państwo jej realizacji.

Lekarz może wystawić taką receptę, wyłącznie na wniosek pacjenta, który zamierza ją zrealizować w innym niż Polska państwie członkowskim UE.

Recepta transgraniczna, która nie została zrealizowana w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, może zostać zrealizowana w Polsce za pełną odpłatnością. Jeśli jednak recepta została wystawiona również zgodnie z przepisami uprawniającymi do jej realizacji i refundacji przez NFZ, może być zrealizowana w Polsce z uwzględnieniem odpłatności określonych w ustawie o refundacji.

Na receptie transgranicznej nie może być przepisany lek o kategorii dostępności „Rpw”, czyli taki, który zawiera środki odurzające lub substancje psychotropowe.

Uwaga!!!

Recepta transgraniczna może być zrealizowana wyłącznie za pełną odpłatnością – niezależnie od uprawnień przysługujących pacjentowi w Polsce. Po powrocie pacjent może wystąpić o zwrot poniesionych kosztów do poziomu refundacji wg. art. 42c ust. 1 pkt 3 lub 4, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie:

[Krajowego Punktu Kontaktowego](#)

Narodowy Fundusz Zdrowia